

İŞSİZLERİN ÖRGÜTLENMESİ

Aydınlık Gazetesi, 7 Ocak 2013

Yıldırım Koç

Türkiye’de işsizlik artıyor. Hükümet, açık işsiz sayısını düşürmek için yeni yeni üniversiteler açıyor; üniversitelerin öğrenci kontenjanını artırıyor.

AKP iktidara geldiğinde Türkiye’de 76 üniversite ve 1,8 milyon üniversite öğrencisi vardı. 2011 yılında üniversite sayısı 172’ye ve öğrenci sayısı 3,8 milyona yükseldi. Öğrenci sayısı herhalde artık 4 milyonu geçmiştir. Bunun anlamı, 4 milyon genç insanın işgücü piyasasından çekilmesidir. Öğrenci sayısı son on yılda 1,8 milyondan 4,0 milyona çıktığına göre, AKP iktidarı, 2,2 milyon ek öğrenci kontenjanıyla işsiz sayısını azaltmıştır.

Asker sayısının nasıl geliştiğini bilmiyoruz. Asker sayısı da artırılarak işsizlerin sayısı azaltılır.

İşsiz, işgücünü satma olanağı bulamamış işçidir.

Peki, işsizler örgütleniyor mu? İşsizleri örgütlemek kolay mı?

İşsizleri örgütlemek çok zor. İşsizleri örgütlemenin başarılı bir örneği, 1920’li ve 1930’lu yıllarda İngiltere’de yaşandı. İngiliz Komünist Partisi’nin örgütlediği Ulusal İşsiz İşçiler Komite Hareketi çok başarılı oldu. Sendikaların genel merkezlerinin engelleme çabalarına rağmen, bu yapılanma, 1922, 1929, 1930, 1932, 1934 ve 1936 yıllarında Londra’da Açlık Yürüyüşleri örgütledi. Bu yürüyüşlerin en büyüğü 1932 yılında gerçekleştirildi. Çıkan olaylarda 75 kişi yaralandı.

Türkiye’de bu konuda en önemli girişimin öncüsü Dr.Hikmet Kıvılcımlı’dır. Türkiye sosyalist/komünist hareket tarihinde çok saygın bir yeri olan H.Kıvılcımlı’nın çabalarıyla 1968 yılında İşsizlik ve Pahalılıkla Mücadele Derneği (İPSD) kuruldu. Dr.H.Kıvılcımlı geleneğinden gelenler 1970’li yıllarda Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği’ni (PİM) kurdular. 1992 yılında 3.kez kurulan İPSD 1996 yılında feshedildi. 13.12.1996 tarihinde de İşsizlik ve Pahalılığa Karşı Savaş Derneği adıyla yeniden kuruldu.

Bu tür başka girişimler de oldu.

Ancak siyasal hareketlerin işsiz işçileri örgütlemeye yönelik bu girişimleri, yaygın işsiz kitlesini biraraya getiremedi; kitlesel bir işsiz hareketi yaratamadı.

Türkiye’de galiba ilk kitlesel işsiz örgütlenmesi, Ataması Yapılmayan Öğretmenler Platformu’dur (AYÖP).

AYÖP, internet üzerinden haberleşmeyi etkili bir biçimde kullanan bir girişimdi. Platformun amacı şu şekilde ifade ediliyordu: “Ataması Yapılmayan Öğretmenler Platformu, ataması yapılmayan öğretmenleri tek çatı altında toplayarak birlikte hareket etme fırsatından en iyi şekilde yararlanıp henüz ataması yapılmamış, Devlet Personel Dairesi Başkanlığının ifadesine göre 327.000 öğretmenin atamasının bir an önce yapılması amacıyla, tek ses, tek kulak, tek yürek olmuş öğretmenlerin bir arada hakkını aradığı, siyasi ideolojiden uzak bir platformdur. Bu platformda tüm öğretmen, öğretmen yakınları söz sahibidir.”

AYÖP çeşitli illerde sanal ortamda temsilcilikler oluşturdu ve açlık greviden yürüyüşe kadar çeşitli eylemler gerçekleştirdi. AYÖP, Türkiye işçi sınıfı tarihinde yeni bir örgütlenme modeli olarak etkili oldu.

Bu girişim, aynı zamanda, Türkiye işçi sınıfı tarihinin ilk kitlesel işsiz hareketidir. Ancak AYÖP, genel bir işsizler hareketi değildir; belirli bir meslekten işsizlerin hareketidir.

29 Aralık 2012 günü Ankara’da Sıhhiye’de binlerce işsiz öğretmen ülkenin dörtbir tarafından gelerek bir miting düzenledi.

Eğitim düzenindeki bu çarpıklık artarak sürünce, önümüzdeki dönemde işsiz mühendisler, işsiz mimarlar, işsiz hekimler, işsiz eczacılar gibi platformlar ve hareketler gelişecektir.

Belki bu deneyimler, genel bir işsizler hareketinin oluşmasını sağlayacaktır.